Utrecht, 11 april 2012

Geacht lid van de Commissie Buitenlandse Zaken,

In verband met het Nota-overleg over mensenrechten op 16 april a.s. wil het Dalit Netwerk Nederland graag een aantal overwegingen en aanbevelingen aan u voorleggen.

In juni 2011 heeft uw Kamer een **motie** aangenomen waarin wordt geconstateerd dat:
"circa 250 miljoen Dalits het slachtoffer zijn van talloze schendingen van fundamentele mensenrechten en dat deze groep disproportioneel lijdt onder schendingen van arbeidsrechten in productieketens van Nederlandse bedrijven.''

In de motie wordt de regering verzocht om het onderwerp kastendiscriminatie in de EU, VN organisaties (waaronder de ILO), Wereldbank en IMF aan de orde te stellen en het onderwerp samen met Denemarken in de VN Mensenrechtenraad te blijven agenderen. Ook wordt gevraagd te bevorderen dat bestrijding van kastendiscriminatie een integraal onderdeel wordt van het MVO beleid van Nederlandse en Europese bedrijven en de financiële steun aan het *International Dalit Solidarity Network (IDSN)* te continueren.
De Minister beloofde de motie uit te voeren met de woorden: 'In de vier dicta zie ik een lijn die de regering kan meenemen.'

Motie Dalits niet uitgevoerd
In antwoorden op Kamervragen van Kamerlid Voordewind van resp. 31-10-2011 en 16-01-2012 ontwijkt Minister Rosenthal een antwoord op de vraag of en hoe hij de motie gaat uitvoeren. Maar verwijzend naar de 'duidelijke keuzes' in zijn mensenrechtenstrategie en de nadruk op selectiviteit van zijn beleid, suggereert de Minister in feite dat hij de motie niet zal uitvoeren, behalve een (eenmalige) financiële bijdrage aan IDSN. Ook in de Mensenrechtenrapportage 2011 wordt niets meer over dit onderwerp gezegd, terwijl het onderwerp in de rapportage over 2010 nog uitvoerig aan de orde kwam.

Het argument van de Minister met betrekking tot de effectiviteit van beleid is allerminst overtuigend. Ex-minister van BuZa Verhagen heeft in het vorige kabinet een vruchtbaar begin gemaakt met een actieve inbreng van het onderwerp in de EU en de VN. Samen met Denemarken nam Nederland met succes het initiatief om EU landen te mobiliseren. Ook het *Office of the High Commissioner for Human Rights* kon op politieke steun van Nederland rekenen. Het initiatief in de EU lijkt nu een stille dood gestorven, terwijl de bestrijding van een probleem als kastendiscriminatie - in feite de schending van de rechten van circa 250 miljoen mensen op tal van terreinen - een langdurige en intensieve inzet vergt.
Aanbeveling
Wij vragen u er met klem bij de Minister op aan te dringen om de Dalit motie alsnog naar letter en geest uit te voeren.

Pas huidige mensenrechtenprioriteiten toe op Dalits
De huidige prioriteiten van het mensenrechtenbeleid, zoals verwoord in de stand van zaken van 9 maart 2012, hebben steeds een rechtstreeks verband met de positie van Dalits. Dat betreft stelselmatige en grootschalige schending van mensenrechten, de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging, gelijke rechten voor iedereen (waaronder geweld tegen vrouwen), mensenrechtenverdedigers en maatschappelijk verantwoord ondernemen (incl. fundamentele arbeidsrechten en kinderarbeid). Een

korte toelichting over schending van mensenrechten van Dalits op deze beleidsterreinen vindt u in Bijlage I.

Aanbeveling

Ook vanuit het huidige mensenrechtenbeleid zou de Nederlandse regering prioriteit moeten geven aan de verbetering van de positie van de Dalits, zowel omdat zij op alle beleidsprioriteiten het slachtoffer zijn van schending van hun mensenrechten als uit het oogpunt van effectiviteit.

Internationale oproep én praktijkvoorbeelden hoe kastendiscriminatie te bestrijden

Van 29-11-2011 t/m 1-12-2011 werd in Nepal de '*International Consultation on Good Practices and Strategies to Eliminate Caste Based Discrimination*' gehouden waarbij politici en beleidsmakers uit de regio, EU en VN vertegenwoordigers, activisten, internationale organisaties en wetenschappers samenkwamen om te bespreken hoe kastendiscriminatie het best bestreden kan worden. Aanbevolen[1] aan regeringen wordt onder meer: ondersteunen en toepassen concept VN Principes tegen Kastendiscriminatie, voorkomen en bestrijden discriminatie bij internationale noodhulp, vaststelling EU strategie voor mensenrechtendialoog en integratie in handelsverdragen en het gebruik maken van de aanbevelingen van de VN verdragsorganisaties, rapporteurs en de ILO in bilaterale dialogen.

Aanbeveling

De Nederlandse regering zou bij haar activiteiten ter bestrijding van kastendiscriminatie gebruik moeten maken van uitkomsten van de internationale consultatie en de in de praktijk getoetste praktijken en strategieën om kastendiscriminatie uit te bannen en daaraan bekendheid moeten geven bij andere EU-lidstaten en relevante organisaties en bedrijven.

VN Mensenrechtenexamen India en het VK in mei 2012

Zowel India als het Verenigd Koninkrijk zijn op 24 mei 2012 aan de beurt voor hun tweede *Universal Periodic Review* in de VN Mensenrechtenraad. Niet alleen in India maar ook het Verenigd Koninkrijk heeft een probleem met kastendiscriminatie. Met betrekking tot India hebben de Indiase *National Campaign on Dalit Human Rights (NCDHR)* en het *International Dalit Solidarity Network (IDSN)* aanbevelingen gedaan en vragen opgesteld voor de inbreng van landen bij het 'Indiase mensenrechtenexamen'.[2] Voor het VK hebben de coalities *Cast out Caste* en IDSN dat samen gedaan.
De Indiase NCDHR heeft ook samen met 563 andere Indiase organisaties een *Joint Stakeholder's Report on Caste Based Discrimination* voor de Indiase UPR ingediend waarin de schending van de mensenrechten van Dalits beknopt zijn beschreven.[3]

Aanbeveling

De Nederlandse regering zou zowel bij de Universal Periodic Review van India als van het VK vragen moeten stellen over de bestrijding van kastendiscriminatie, zowel vanuit de eigen beleidsprioriteiten alsmede op basis van aanbevelingen die door de NCDHR, Cast out Caste en IDSN zijn opgesteld.

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid het bovenstaande nader toe te lichten en u indien gewenst van aanvullende informatie te voorzien.

Met vriendelijk groet,

Gerard Oonk
Namens het Dalit Netwerk Nederland *(Cordaid, ICCO, Justitia et Pax, Mensen met een Missie en Landelijke India Werkgroep)*

---

[1] Zie: '*Joint Declaration and Global Call for Action to Eliminate Caste-Based Discrimination*' en rapport '*Good practices and strategies to eliminate caste discrimination by governments, civil society, national & international institutions and agencies*'

[2] Zie: http://idsn.org/news-resources/idsn-news/read/article/upr-recommendations-caste-discrimination-in-india-and-the-uk/128/

[3] Zie: http://dalits.nl/upr-caste-2012.html

Bijlage I

1. De **vrijheid van godsdienst** van Dalits is ernstig in gevaar vanwege het frequente geweld tegen Dalit-christenen (circa 80% van de Dalits zijn christenen) en moslims. Naast dit geweld 'van buiten' worden Dalits ook binnen christelijke en moslim gemeenschap gediscrimineerd door dominante kasten die hun *'kaste-denken'* niet hebben afgelegd. Tenslotte hebben hindoeïstische Dalits te maken met sterke beperkingen van hun godsdienstvrijheid, bijvoorbeeld toegang tot tempels, binnen hun eigen gemeenschap.

2. **Dalit-vrouwen** worden gediscrimineerd vanwege hun gender, kaste en hun zeer zwakke economische positie. Van de Dalit-meisjes/vrouwen is ruim75% alfabeet tegenover 57% van alle meisjes/vrouwen in India. Er is veel onbestraft seksueel geweld tegen Dalit-vrouwen, waaronder verkrachtingen. Duizenden Dalit-meisjes worden gedwongen tot prostitutie in tempels.

3. Het algemene probleem met betrekking tot **stelselmatige en grootschalige schending van mensenrechten** van Dalits is de straffeloosheid en het gebrek aan uitvoering van wetten die de rechten van Dalits beschermen. Dit betreft *onder meer* de zeer gebrekkig uitgevoerde wet die Dalits moeten beschermen tegen wreedheden en geweld, de fondsen voor ontwikkeling van Dalits die niet worden onderbesteed of verdwijnen, de slechte toegang tot water, de discriminatie in het onderwijs (50% drop-out van Dalit-kinderen) en de discriminatie (lagere lonen en vernedering) in de publieke en private sector.
   Een specifieke **stelselmatige en grove schending van mensenrechten is marteling** en **dood in detentie** waarvan vooral Dalits en andere minderheden (samen 60%) het slachtoffer zijn. Volgens officiële cijfers zijn sinds 2001 ruim 14.000 personen in politiebureaus en gevangenissen overleden, in bijna alle gevallen door marteling. In werkelijkheid ligt dit cijfer veel hoger. Jaarlijks worden circa 1.8 miljoen mensen in detentie gemarteld waaronder disproportioneel veel Dalits en tribalen. India heeft nog geen wet tegen marteling en ook de betreffende VN Conventie niet geratificeerd.

4. **Mensenrechtenverdedigers in India** in het algemeen maar ook de verdedigers van de mensenrechten van Dalits zijn zelf vaak slachtoffer van schending van mensenrechten. De VN rapporteur voor mensenrechten Ms. Sekaggya rapporteerde onlangs verdedigers "De ervaring van Dalit-mensenrechtenverdedigers met de politie en regeringsambtenaren is dat hun klachten veelal niet serieus genomen worden en dat zij, in samenwerking met de dominante kastegroepen, worden aangeklaagd met valse (tegen)beschuldigingen. Ook zijn ze slachoffer van standrechtelijke executies, gedwongen verdwijningen, gewelddadige aanvallen, willekeurig opsluiting en bestempeling als criminelen, Naxalieten [gewelddadige maoïstische rebellen] en landverraders; hun privacy wordt geschonden, onder meer door hen onder bewaking te plaatsen."

5. **Nederlandse bedrijven** hebben in hun productieketens in India, bijvoorbeeld bij de productie van kleding, zaden en natuursteen, vaak te maken met schending van **fundamentele arbeidsrechten.** Vaak zijn juist Dalits en tribalen daarvan het slachtoffer. Zo verrichten Dalit-kinderen drie maal zo vaak **kinderarbeid** als kinderen van andere kasten. De circa 40 miljoen **'gebonden arbeiders'** en het veel grotere aantal arbeiders zonder arbeidsrechten, zijn ook in hoofdzaak Dalits, lage kasten en tribalen.